

Ів. Я. Фойницький.

Помер найвизначніший з сучасних юристів у Росії, професор кримінального права й сенатор, Іван Я. Фойницький. Небіжчик, не вважаючи на свій високий ранг, був справжнім ученим, що не замурувався в сферу своєї спеціальності, а завжди озивався на потреби часу, не мовчав лукаво, коли треба було голосно говорити, не шукав ласки у сильних світа цього...

І. Я. Фойницький народився р. 1847, а вже на початку 70-х років заняв кафедру кримінального права в Петербурзькому університеті. Популярності молодого вченого сприяла його блискуча наукова діяльність. Його дисертації „Мошенничество по русскому праву“ (1871) та „Ссылка на Западъ“ (1881) торкалися справ, що мали величезну практичну вагу. Так само погляд науки на питання дійсного життя висловлювали й інші наукові праці Фойницького: „Исходные моменты въ уголовномъ процессѣ“, „Оправдательные приговоры присяжныхъ“ і ин. Але найбільшу славу, як учений, здобув Фойницький своїм знаменитим „Курсомъ уголовного судопроизводства“, цією настольною книгою для кожного юриста. Вважаючи на обставини часу, коли проти нового суда зібрався походом такий дужий супротивник, як Катков, Фойницький у своїм курсі мусів давати апологію судової реформи 1864 р. та найголовніших основ її. Особливо обороняв він суд присяжних, що один час висів на волоску через агітацію й заходи реакційних кругів. Проти голосів, що підкопувались під новий суд посиленням на неосвіченість народу, Фойницький висунув його просвітну й виховничу роль, справедливо зазначаючи, що гласний суд, рівний для всіх. на підставах правди й справедливості заснований, виховує народ політично, підіймає його морально й привчає до громадської роботи.

Не вважаючи на високі заслуги, становище й авторитет небіжчика. ліквідаційна практика останніх років не минула його. Ще недавно д. Касо хотів був одставити його од університета, як професора, що не відповідає „видамъ правительства“. Правда, легше було університет одставити од Фойницького, ніж навпаки, і знаменитий учений лишився на своєму місці до самої смерті, 19 сентября; але в цьому замахові на європейського ученого найкраще може виявила себе безоглядна реакція, проти якої цілий вік боровся небіжчик.